

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemerologivm Ecclesiastio-Rubricisticum Novum

Halden, Johann Baptist

Brixinæ, 1717

Titulus LXIII. De Dominica I. Adventus, ac Ferijs eam Subsequentibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39937

bus dici solitæ. Arque ita apud Gav. Tom. 2. Sect. 3. c. 8. n. 13. quoad *Dies Octavas* in Dominicis privilegiatis (cujusmodi præter 4. Dominicas Adventus, sunt etiam Dominica Septuagesimæ, Sexagesimæ, & Quinquagesimæ) aliquando & alicubi occurrentes, observari mandavit Sac. Rit Congr. die 9. Nov. 1622. ob Ra-

tiones ibidem relatas à Gav. Vid. etiam cenda P. II. die 9. & 10. Decembri. *Hodie serò clauduntur Nuptie*, est, ex Decreto, Sacros. Concil. Trident. 24. c. 10. de reform. matrim: nequaquam solenniter celebrari Nuptia à Dominica Adventus usque ad Festum Epiphaniæ, in diem 6. Januarij inclusivè.

TITULUS LXIII.

De Dominica I. Adventus, ac Ferijs eam Subsequentibus.

Quia totus Ordo Ecclesiasticus *Officiorum Divinorum* hujus Temporis dispositus ac institutus est à Matre Ecclesia juxta contemplationem triplicis Adventus Domini, nempe unius, quò venit, *ut Homo fieret*, dein alterius, quò venturus est in *sine vita cujusque nostrum*, ac denique tertij, quò venturus est in *sine Mundi*, ac horum *primus*, observante Durando, *spem generat*, *secundus* & *tertius* verò *Timorem* incurit, ideo Tempus Adventus Domini (ut notat Gav. Tom. 1. P. 4. Tit. 1.) partim est *Tempus luctus*, partim verò *letitiae*: unde Icones & Altaria ex more quarundam Ecclesiarum partim velantur, partim aperta relinquuntur hoc Tempore: Eadem de causa *Alleluja* in quibusdam *Officijs de Tempore* omittitur, in quibusdam verò

additur: omittitur enim post Graduale in Missis, quæ dicuntur in Ferijs de Adventu: additur autem Graduali Missæ Dominicalis, uti & multis Antiphonis, quæ eodem Tempore dicuntur. Tacetur Hymnus Angelicus in Missis de ipso Adventu, non autem in Missis Festivis: non dicitur, Hymn: *Te DEam* in Officijs de Tempore, bene autem in Officijs de Festivis. Præterea toto Tempore Adventus, quando Officium fit de eo, adhibetur Color Violaceus, etiam in illis Dominicis, quæ infra Octavam alicujus Festi occurrunt, adeoque omnia Altaria, etiam Tabernaculum Ss. Sacramenti ijs diebus debent ex præscripto S. R. C. esse parata Colore Violaceo Teste Bauldryo, cum tamen extra Adventum, & illud Tempus, quod est à Septuagesima

ulque

alteram de Festo per modum votivæ solennis ratione ejusmodi Festi Titularis, aut Populi concursus ad celebrandum Festum, quod transferri debet, constat ex recentiore Missalis Rubrica de Translatione Festorum Tit. 6. n. 1. Eâ tamen non obstante votiva solennis de B. V. (vulgò ab ejus Introitu dicta *Rorate*) quotidie per Adventum, adeoque etiam hæc Dominicâ, ex recepta consuetudine in pluribus Germ. locis solet decantari cum *Gl. & Cr.* Quia autem à Dominica I. Adventus non modò totus Officiorum Ecclesiasticorum Ordo, sed etiam ipse *Annus Ecclesiasticus* suum sumit Inicium, ideo antè omnia nôsse oportet, illam esse ac dici *Dominicam I. Adventus*, quæ vel est proximior Festo S. Andreae, vel venit in ipso Festo S. Andreae, ut eam Rubr. Gen. IV. n. 7. ex Durando L. 6. c. 2. describit; vel (ut Alij cum Radulpho Propos. 16. loquuntur) quæ venit post crastinum S. Catharinæ; neque enim ante crastinum, neque in crastino ejus Sanctæ Virginis unquam contingit Inicium Adventus. Hòc prænotatò.

Fit *Officium* DOMINICÆ I. ADVENTUS Ritu semid: 1. Classis in hunc modum: Ad Matutinum Invitatorium: *Regem Venturum Dominum &c* ut ibi; diciturque in OFFICIO de TEMPORE (tam *Feriali*; quàm *Dominicali*) usque ad Dominicam III. Adventus exclusivè. Hymnus: *Verbum*

Supernum prodiens &c, pariter ut ibi diciturque & ipse in alijs quoque *Dominicis ac Ferials* per totum Adventum *Antiphona*, & *Versiculi* Singulorum Nocturnorum, uti notantur in Psalterio pro Tempore Adventus in parte Hyemali: *Psalmi* de eodem Psalterio ut in *Dominicis* per annum. Lectiones, uti notantur in PROPRIO de TEMPORE. Responsorium I. hujus Dominicæ (*Aspiciens à longè &c*) tantum dicitur hac die, & quidem omnino modò, quò ad longum ponitur in Recentioribus Breviariis, nisi quod post *Gloria Patri &c* ab initio repetatur usque ad 1. Versum *Quæ Terrigena &c.* exclusivè: continet illud tres Versus (quale nullum aliud est reperire in toto Breviario, nisi quòd etiam nonum Responsorium Officij solennis Defunctorum præter Versum *Requiem æternam*, dum quoque habeat Versus): Qui resti Versus extraordinarij hujus Responsorij repræsentant ex mente Durandi 3. Ordines Sanctorum, qui *ante legem*, & *in lege*, ac *post legem* Salvatorem expectarunt: ijs autem in fine additur *Gloria Patri* ad Laudandum Ss. Trinitatem, quæ tandem Redemptorem misit in mundum. Quoniam verò Modus dicendi Responsorium hujus Dominicæ quorundam Peritorum judicìò habendus videtur pro Norma ac Regula, cui universim in modo dicendi Responsorij majora accomodare se debeant Breviaria.

varij Recitatores, ideo occasione
 huius Responsorij oritur, moveretur
 que hic Quæstio: Qua ratione uni-
 versim dicenda sint Responsorija ma-
 jora, ac illa præsertim, quæ plures,
 id est duos vel tres continent Aste-
 riscos, seu Stellulas? Quidam enim
 sic ea recitant, ut post primum Ver-
 ficulum à primo Asterisco (*) totum
 repetant usque ad Verficulum: Alij
 verò repetunt Responsorium à primo
 Asterisco usque ad secundum Aste-
 riscum, ac non ultra, & post secundum
 Verficulum, vel post *Gloria Patri &c.*,
 repetunt secundum Asteriscum: Quæ-
 ritur igitur utrò horum, aut quò tan-
 dem modò dicenda ac repetenda sint
 post Lectiones Responsorija majora,
 ac ea præsertim quæ plures habent
 Asteriscos, id est Stellulas? Ad 1.
 huius Quæstij Partem §. 1. observa-
 da imprimis esse, quæ cum in Rubri-
 cis Generalib: Tit. XXVII. n. 2. & 8.
 nec non in proprijs Locis annotan-
 tur. §. 2. Tamen ex præscripto an-
 tiquissimi Libri (cui Titulus: ORDO
 ROMANUS) apud Gav: Tom. 2. S. 5.
 c. 13. n. 5. Is, qui inchoat Responso-
 rium, dicere etiam debeat Versum
 integrum, imò & *Gloria Patri* (par-
 enim est ratio) cæteri verò de Cho-
 ro id absolvere, ac repetere post Ver-
 sum, & post *Gloria Patri*, ut id ipsum
 dicamus omnes inquit Rupertus L. 1.
 de Offic: c. 15. & non sint in nobis Schi-
 smata. Hodie tamen (ut norat Loh-
 nerus Instr: pract: 2. P. 2. Tit. 1. §. 10.
 n. 7.) multorum contraria est praxis;
 in privata saltem HORARUM Recita-
 tione, dum Is, qui inchoat Responso-
 rium, pergit in illo recitando us-
 que ad Versum exclusivè, hunc au-
 tem, uti & *Gloria Patri*, recitat Is,
 qui Lectionem dixerat. Ad 2. verò
 Quæstij partem Henr. Pifart. in Di-
 rect: Canon: Reflex: 16. ad Tit. 27.
 Rubricar: General: in hunc modum
 ex Gav: Responder: RESPONSORIUM,
 inquit à Respondendo deducit Rupertus;
 quia respondet Lectionibus, tristia tristi-
 bus, lata latis succinente Choro usque ad
 VERSUM, quò per LECTOREM pronun-
 tiatò, fit Repetitio Partis Responsorij ab
 Asterisco usque ad VERSUM; & si duo-
 bus Asteriscis divisum sit Responsorium fit
 tamen post Versum adhuc Repetitio Par-
 tis Responsorij à primo Asterisco usque ad
 VERSUM; ac tum post *Gloria Patri* Re-
 petitio alterius Partis Responsorij à
 posteriore seu ultimo tantum Asterisco;
 eò quòd (ut apud Gav: notat Ra-
 dulphus) Repetitio Responsorij post
Gloria Patri debeat esse brevior, quàm
 ea, quæ immediatè fit post Versum,
 atque inde non rarò fit, ut ea perio-
 dus, quæ est ante VERSUM, dimidiata
 tantum, aut ad huc magis diminuta
 repetatur à Choro, ad denotandum
 (ut ibid: observat Radulphus) quòd
 in gratiarum actione ad DEUM impares
 sumus, ac diminuti: utraque insuper
 Responsorij Repetitio regulariter est
 imperfecta, hoc est partis tantum Re-
 sponse; ut fateamur (inquit Duran-
 dus

dus L. 5. c. 2.) opera nostra esse imper-
 fecta Dixi: regulariter; nam in ali-
 quibus Festis est perfecta à Capite us-
 que ad Versum, ut in primo Respon-
 sorio *Natalis Domini*; item *Paschatis*,
 ac *hodiernæ*, hoc est, *primæ Dominicæ*
Adventus, ad denotandam [ut cit: Loc:
 observat Durandus] plenam Notitiam,
 & perfectionem Sanctorum. Arque hæc
 ad Quæsitam occasione Responsorij I.
 hodiernæ Dominicæ I. Adventus mi-
 hi proposita, quibus id tantum ad-
 dō, meō judiciō universim tam hoc,
 quam alia Similia Responsoriorum eō
 proportionaliter modō esse dicenda,
 ac repetenda, quō juxta receptam in
 quovis Loco consuetudinem tum in-
 tra, tum extra Chorum recitari, ac
 reperti solet Responsorium nonum in
 Officio Defunctorum, quando in eo di-
 cuntur 9. Lectiones. Ab hac Domi-
 nica usque ad Nativitatem Domini,
 & à Dominica in Septuagesima usque
 ad Pascha, Dominicis diebus, in qui-
 bus fit de ea, post nonam Lectionem
 non dicitur Hymnus: *Te DEum &c.*,
 sed locō ejus nonum Responsorium
 cuivis Dominicæ suō locō assigna-
 tum: cujusmodi Responsorium non-
 um cum Lectioni de Sancto non
 conveniat, ideo, si in ejusmodi Do-
 minica, in qua dicitur Responsorium
 nonum, Festum aliquod Simplex occur-
 rat, propriam aliqui Lectionem [seu
 unam, seu duplicem] habens, non
 diceretur de illo 9. Lectio in Officio
 Talis Dominicæ, sed tantum fiet de
 eo Commemoratio in I. Vesperis, in
 Laudibus. Rubr. Gen. IX. n. 10. Idem
 est, quando 9. Lectio legenda est in
 Homilia alicujus Dominicæ, vel Feste
 occurrente aliquo Festo in aliqua Do-
 minica, vel Feria majore, in qua
 de Festo 9. Lectionum, ut ibid. in
 Laudes dicuntur Antiph. propriæ, ut
 notantur in loco in PROPRIO de Temp.
 Psalmi de Psalterio, ut in Dpminicis
 per Annum. Capitulum, Hymnus,
 Versus, Antiphona ad *Benedictus*, &
 Oratio dic: prout notantur in loco
 in eod: Propr: de Temp: sine Suffra-
 gijs quidem Sanctorum, atramentum
 cum Commemoratione Feste Simplicis
 si quod occurrat. Quōd si in hodi-
 ernæ, aut alia Dominicæ Adventus occu-
 rat *Dies Octava* alicujus Feste [v. g. Catharinæ,
 ubi ea est Patrona Templi] fiet in laudibus,
 ac etiam 2. Vesperis Dominicæ hujusmodi Privile-
 giatæ de *Die* illa *Octava* post Oratio-
 nem Dominicæ solummodo Commemora-
 tio, ut in Laudibus, ac 2. Vesperis Feste,
 omisis tamen ad *Primam* & *Completorium*
 precibus Dominicis libus [nequaquam verò
 Psalmo *Quicumque* &c.] alioquin ad
Primam & *Completorium* in ejusmodi
 Dominicis dici solent: In Laudibus quoque,
 ac utrisque Vesperis omittuntur tunc
 Commemorationes Communes, etiam extra
 Adventum. Denique & in *Missâ* dicenda
 de *Dominica*, cum Commemoratione tantum
 de *Die Octava* omittitur

itur 3. Oratio, nisi fortè facienda sit specialis insuper Commemoratio de Festo v. g. simplici, simul occurrente: quæ omnia etiam observantur, si in hac, aut aliâ Dominicâ Advent. occurrat Dies aliqua infra Octavam. Arnaud. *supra cit.* Idem est de alijs Dominicis majoribus privilegiatis.

Ad Primam, Tertiam, Sextam, ac Nonam Antiphonæ sumuntur ex Laudibus currentis Dominicæ, quartâ prætermisâ. Hymni ad singulas dicuntur, ut in alijs Dominicis per annum. Ad Primam Psalmi: *DEus in nomine tuo: Confitemini Domino: Beati immaculati: & Retribue &c.* cum Symbolo S. Athanasij *Quicumque*, ac cæteris, ut in Psalterio in PRIMA DOMINICALI Tempore Advent: In Responsorio brevi ad eandem dicitur Versus: *Qui venturus es in Mundum: diciturque quotidie usque ad Nativitatem Domini, etiam in Officio de Sanctis, præterquam in Festo Immaculæ Conceptionis B. M. V. & infra ejus Octavam, etsi Officium non fiat de Die infra Octavam, sed de Dominica v. g. III. Adventus, infra Octavam occurrente. Ad Absolutionem Capituli Lectio brevis: Domine, Misereere &c.* ut ibi in Psalterio Tempore Adventus, diciturque in Dominicis ac Ferijs usque ad Vigiliam Nativitatis Domini exclusivè. Preces autem Dominicales ibidem positæ dicuntur etiam in Festis, nisi sit Fe-

stum Duplex, aut dies infra Octavam, esto non de hac, sed de Festo v. g. semiduplici, infra eam occurrente fiat Officium. Ad Tertiam, Sextam, ac Nonam Psalmi consueti, ut in Dominicis per Annum: Antiphonæ illarum sumuntur de Laudibus Dominicæ currentis: Capicula & Responsoria brevia autem dicuntur, uti notantur hâc Dominicâ in Propr. de Temp. Oratio Dominicæ currentis. Col. Viol.

Missa dicitur, uti notatur Initiò Missalis in PROPRIO MISSARUM de Tempore Dominicâ I. Adventus. Non dicitur in ea *Gloria in Excelsis*, uti nec in cæteris Missis ab hac Dominica usque ad Nativitatem Domini, nisi in Festis, de quibus fit Officium. In Missis tamen Dominicarum dicitur *Cred.* Ab hac die, usque ad Vigiliam Nativitatis Domini exclusivè, post Orationem diei in Missis de Tempore dicitur Oratio: *DEus, qui de Beata Maria &c.*; & post eam vel Oratio contra Persecutores Ecclesiæ: *Ecclesia tua &c.*; vel Oratio pro Papa: *DEus omnium Fidelium &c.*, nisi facienda sit Commemoratio alicuius Festi Simplicis, aut ratione Ferie II. dicenda sit Oratio *Fidelium &c.*; tunc enim post Orationem diei dicitur Oratio de Sancto, aut dicta Orat: pro Fidelibus Defunctis, & tertia de S. Maria: *DEus qui de Beata &c.*, quæ, quotiescunque est ultima, terminatur cum correspondente sibi *Secreta*, ac *Postcommunio*.

atione in hunc modum: Per eundem Dominum nostrum &c. Præfatio Communis. In Fine Benedicamus, & Evang. S. Joan. Quod si in hac, aut alia Dominica Privilegiata occurrat Dies Octava alicujus Festi, tunc in Missa (dicenda de Dominica) 2. Oratio erit de Octava 3. autem non dicetur. Arnaud. Tr. 1. P. 1. Tit. 9. n. 6. Idem est, si hæc, aut alia Dominica Adventus occurrat dies aliqua infra Octavam alicujus Festi.

Vespera, nisi cras faciendum sit de Festo Duplici, dicuntur de Dominica currente sic: Antiphona sumuntur de Laudibus hodierni Officij, Psalmi uti in Dominicis per annum. Capitulum, Hymnus, Versus, & Oratio, uti in 1. Vesperis. Antiphona ad Magnificat propria. Si cras occurrat Festum semiduplex, aut dies infra Octavam, vel Festum simplex, fit in 2. Vesperis Dominicæ de illis Commemoratio, & in Completorio dicuntur Preces Dominicales, nisi sit Dominica infra Octavam, aut in ipsam hodiernam Dominicam incidat Dies Octava alicujus Festi: suspendi tamen, seu cessare Suffragia Sanctorum à 1. Vesperis Dominicæ I. Adventus, usque post Octavam Epiph. ex supra jam dictis constat. Col. Viol. Si in hodierna, aut alia Dominica Privilegiata, seu intra, seu extra Advent. occurrat Dies Octava, fit de illa in hodiernis Vesperis Commemoratio, ut in 2. Vesperis Festi, & quidem ante Com-

morationem de Festo semiduplici, si Dominica cum sequenti Festo semiduplici concurrat; quia tunc Vesperæ sunt totæ de Dominica, ut modò dictum, de Festo autem semiduplici in hodiernis Vesperis tantum facienda est Commemoratio (ut in 1. Vesperis ejusdem) in pari autem gradu Commemoratio nobilior est Diei Octava, quam Semiduplicis Commemoratio, ideo dicens est, ut ante Commemorationem de Festo Semiduplici fiat Commemoratio de Die Octava, ut in 2. Vesperis Festi. Gav. loc. supra cit. n. 14.

Quod si autem cras occurrat Festum Duplex, Vesperæ hodiernæ dicentur integræ de eo; de Dominica autem currente fieri in illis Commemoratio (etiam si Festum sequatur 1. vel 2. Classis) & postea prima de Die Octava, si quæ hodie extra primum casum occurrat. Idem si cras simul cum Duplici per annum Dies infra Octavam occurrat. Col. Festo Conveniens. Si cras fiat Feria, hodie post Vesperas Dies dicatur Vespera Defunctorum, omisso in Vesperis Dominicæ Versu: Fidelium anima &c. ac Antiphonâ Alma Redemptoris &c. Et sic servatur etiam in sequentibus Dominicis Adventus, nisi in Feriam II. incidat Vigilia Natalitii, in qua cum non sit recitandum Officium Defunctorum, ideo nec Dominicæ præcedente recitanda sunt Vespera Defunctor.